

भारत सरकार  
GOVERNMENT OF INDIA  
राष्ट्रीय पुस्तकालय, कलकत्ता  
NATIONAL LIBRARY, CALCUTTA

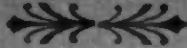
वर्ग संख्या **P**  
Class No. **891.4.2.1**  
पुस्तक संख्या **Q13h**  
Book No. **C-2**  
श.पु.०/ N.L. 36

MGIPK—11 LNLC/67—3-1-68—1,50,000

ਪ੍ਰਸੰਗ

# ਸਰਦਾਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਲੂਆ

ਕ੍ਰਿਤ-ਮੀਆਂ ਕਾਦਰ ਯਾਰ



ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ—ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਾਲੇ,

ਬਾਬਾਰ ਮਾਈ ਸੇਵਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੧.

ਅਲਫ਼-ਆਫ਼ਗੀ ਜੰਮਣਾ ਕਹਿਣ ਸਾਰੇ, ਹਰੀ ਸਿੰਘ  
ਦੂਲੇ ਸਰਦਾਰ ਤਾਈਂ। ਜਮਾਂਦਾਰ ਬੇਲੀ ਰਾਜੇ ਸਾਹਿਬ ਕੋਲੋਂ,  
ਕਦਰ ਉਚਾ ਬੁਲੰਦ ਸਰਦਾਰ ਤਾਈਂ। ਧਨੀ ਤੇਗ਼ ਦਾ ਮਰਦਨਸੀਬ  
ਵਾਲਾ, ਸਾਇਆ ਉਸ ਦਾ ਕੁਲ ਸੰਸਾਰ ਤਾਈਂ। ਕਾਦਿਰ ਯਾਰ  
ਪਹਾੜਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਸੂ, ਕਾਬਲ ਕੰਬਿਆ ਸ਼ੇਰ ਕੰਧਾਰ ਤਾਈਂ।

੨.

ਬੇ-ਬਹੁਤ ਹੋਇਆ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਦੂਲਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ  
ਰੋਸਨ ਦੂਰ ਦੂਰ ਸਾਰੇ। ਦਿੱਲੀ ਦੱਖਣ ਤੇ ਚੀਨ ਮਚੀਨ ਤਾਈਂ;  
ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਸ਼ੇਰ ਜਰੂਰ ਸਾਰੇ। ਰਾਜਾ ਕਰਨ ਤੇ ਬਿਕਰਮਾਜੀਤ  
ਵਾਂਗੂੰ ਹਾਤਮ ਤਾਈ ਵਾਂਗੂੰ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਾਰੇ। ਕਾਦਿਰ ਯਾਰ ਜਹਾਨ ਤੇ  
ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ, ਸਖੀ ਓਹ ਬੁਲੰਦ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਰੇ।

੩.

ਤੇ-ਤੇਗ਼ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਚੱਲੇ, ਨਾਲ ਤੇਗ਼ ਦੇ ਰਾਜ  
ਰਮਾਂਵਦਾ ਏ। ਚੜਤਲ ਸੇਰ ਬੀ ਚੜੇ ਮੈਦਾਨ ਅੰਦਰ, ਕਿਲੇ ਮਾਰ

ਲੈਂਦਾ ਫ ਤੇ ਪਾਂਵਦਾ ਏ। ਓਦੋਂ ਭਾਂਜ ਪੈਂਦੀ ਵਡੇ ਖਹਿਬਰਾਂ ਨੂੰ,  
ਜਦੋਂ ਧਮਕ ਪਸ਼ੋਰ ਨੂੰ ਲਾਂਵਦਾ ਏ। ਕਾਦਿਰ ਯਾਰ ਕੰਧਾਰੀਆ  
ਦੋਸਤ ਮੁਹੰਮਦ, ਡਰਦਾ ਕਾਬਲੋਂ ਉਰੇ ਨਾ ਆਂਵਦਾ ਏ।

੪.

ਸੇ-ਸਾਬਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਲ ਪੁੰਨ, ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਦਾ ਏਸ  
ਜਹਾਨ ਵਿਚੋਂ। ਚੜੇ ਮਾਂਗਵਿਸਾਖ ਦੇ ਦੋਸਤ ਮੁਹੰਮਦ, ਫੌਜੀ ਸੱਦ  
ਲਈਆਂ ਖੁਰਾਸਾਨ ਵਿਚੋਂ। ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰ ਵਲ ਲਿਖੀ  
ਅਰਜੀ, ਢੁਕ ਆਣ ਮੁਦਈ ਈਰਾਨ ਵਿਚੋਂ। ਕਾਦਿਰ ਯਾਰ ਗੁਲਮ  
ਦੀ ਖਬਰ ਲੈਣਾ, ਲਸ਼ਕਰ ਭੇਜਣਾ ਸ਼ਹਿਰ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚੋਂ।

੫.

ਜੀਮ-ਜੰਗ ਦੀ ਬੈਲੀ ਨ ਤੋੜ ਪਹੁੰਚੀ, ਭਾਵੀ ਰਬ ਦੀਨੂੰ  
ਲਿਖਿਆ ਕੋਠ ਮੋੜੇ। ਚੜੇ ਲੱਖ ਜੁਆਨ ਦੁਰਾਨੀਆਂ ਦੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ  
ਮੋਰਚੇ ਜਾਇ ਜਮਹੋਦ ਜੋੜੇ। ਮਹੀ ਸਿੰਘ ਪੁਤਰੀਲੇ ਨੂੰ ਘੇਰਿਆ ਨੇ  
ਮਾਰੀਆਂ ਤੋਪਾਂ ਤੇ ਕੀਤੇ ਨੇ ਗੁਰਜ਼ ਖੋਰੇ। ਕਾਦਿਰਯਾਰ ਪਰਲਸ਼ਕਰ  
ਤੇ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣਾ, ਬਾਹਰ ਬਹੁਤ ਲਸ਼ਕਰ ਅੰਦਰ ਹੈਣ ਬੋਹੜੇ।

੬.

ਹੇ-ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਦੂਲੇ, ਘੋੜੇ ਕਾਠੀਆਂ ਜੀਨਾਂ  
ਸ਼ਤਾਬ ਪਾਵੇ। ਕਿਲਾ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਬਾਲਸਾਰ ਵਾਲਾ, ਅੰਦਰ  
ਉਸ ਦੇ ਚੁਕ ਅਸਬਾਬ ਪਾਵੇ। ਚਲੋ ਜਮਹੋਦ ਦੀ ਤਰਫ ਜੰਗ  
ਕਰੀਏ, ਲੜ ਮਰੋ ਸ਼ਹੀਦ ਸਵਾਬ ਪਾਵੇ। ਕਾਦਿਰ ਯਾਰ ਮੈਂ  
ਬਖਸ਼ਾਂਗਾ ਕੈਠੀਆਂ ਦੇ ਏਥੇ ਲੜੋ ਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਤਾਬ ਪਾਵੇ।

ਖੇ-ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਤੰਬੂਰ ਵੱਜਾ, ਪੈਂਸਾ ਮਾਰ ਸਰਦਾਰ  
ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ। ਬਾਹਰ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਪੜਤਾਲ ਦਰਵੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ,  
ਅੰਦਰ ਲੈ ਫੌਜਾਂ ਨਮੂਦਾਰ ਹੋਇਆ। ਝਟ ਫੌਜ ਤਿਆਰ ਕਰਲਈ  
ਸਾਰੀ, ਜਦੋਂ ਜੱਗ ਦਾ ਆ ਗੁਬਾਰ ਹੋਇਆ। ਕਾਦਿਰ ਯਾਰ  
ਸਰਦਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਓਥੇ, ਆਇਮ ਕਾਦਮੀ ਅੱਠ ਹਜ਼ਾਰ ਹੋਇਆ

ਦਾਲ-ਦੇਸ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਕਾਬਲ, ਸੈਆਂ ਲਸ਼ਕਰਾਂ ਦੇ  
ਜਿਥੇ ਆਣ ਲਥੇ। ਵਾਲੀ ਆਪ ਹੈ ਬੋੜਿਆ ਬਹੁਤਿਆਂਦਾ, ਤੇਗ  
ਪਕੜ ਮੇਦਾਨ ਜਵਾਨ ਲਥੇ। ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਦੀ ਫਤਹਿ  
ਪਹਿਲੀ ਓਥੇ ਸੈਆਂ ਪਠਾਣਾਂ ਦੇ ਘਾਣ ਲੱਥੇ। ਕਾਦਿਰ ਯਾਰ  
ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਬਾਤ ਦੂਜੀ, ਭੁਖੇ ਬਾਜ਼ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲੱਥੇ।

ਜ਼ਾਲ-ਜ਼ਰਾ ਨਾ ਡੋਲਿਆ ਕੋਈ ਪਾਸਾ, ਤਿੰਨੇ ਪਹਿਰ ਗੁਜ਼ਰੇ  
ਉਹਨਾਂ ਲੜਦਿਆਂ ਨੂੰ। ਚੌਥੇ ਪਹਿਰ ਦੁਰਾਨੀਆਂ ਫਤਹਿ ਪਾਈ,  
ਬੰਨਾ ਪਾਇਆ ਮੁਦਈਆਦੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ। ਸੇਧੇ ਡਾਹਕੇ ਜੇਹਲ ਦੇ  
ਤੋਪਖਾਨਾ, ਭੁੰਨ ਸੁਟਿਆ ਸਿਰ ਕਰਦਿਆਂ ਨੂੰ। ਕਾਦਿਰ ਯਾਰ ਪਰ  
ਪੜਤਾਲ ਨਸੀਬਾਂ ਵਾਲੀ, ਮਰ ਗਈ ਸਰਦਾਰਦੇ ਚੜ੍ਹਦਿਆਂ ਨੂੰ।

ਰੇ-ਰੰਗ ਤਾਂ ਹੋਰ ਦਾ ਹੋਰ ਹੋਇਆ, ਪੈਰ ਛਡ ਚਲੇ ਦਿਲੋਂ  
ਹਾਰ ਕੇ ਜੀ। ਪਿਛੇ ਰਹੇ ਸਰਦਾਰ ਦੇ ਚਾਰ ਘੋੜੇ, ਮੁੜ ਆਇਆ ਜੇ

ਫੌਜੀ ਵੰਗਾਰ ਕੇ ਜੀ । ਕਿਥੇ ਜਾਉਗੇ ਨਹੀਂ ਲਾਹੌਰ ਨੇੜੇ, ਏਥੇ  
ਸਾਸ ਦੇਣੇ ਦਿਲੋਂ ਧਾਰ ਕੇ ਜੀ । ਕਾਦਿਰ ਯਾਰ ਜਹਾਨ ਤੇ ਨਹੀਂ  
ਰਹਿਣਾ, ਸਿੰਘੇ ਮੁੜੇ ਮੁਦਈਆ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਜੀ ।

੧੧

ਜ਼ੇ-ਜ਼ੋਰ ਕਰ ਪਰਤੀਆਂ ਫੇਰ ਫੌਜਾਂ, ਉਥੇ ਫੇਰ ਵਜਿਆਹਥਿਆਰ  
ਹੋਏ । ਸੇਧੇ ਡਾਹ ਕੇ ਜੇਹਲ ਦਾ ਤੋਪਖਾਨਾ, ਸਿੰਘ ਜਾ ਜ਼ਖਮੀਦੂਜੀ  
ਵਾਰ ਹੋਏ । ਜਦੋਂ ਆਪ ਸਰਦਾਰ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ, ਸਭੇ ਨਾਲ  
ਇਸ ਦੇ ਨਮੂਦਾਰ ਹੋਏ । ਕਾਦਿਰਯਾਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲ ਲਿਖੇ  
ਅਰਜੀ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸਾਲਾਰ ਹੋਏ ।

੧੨

ਸ਼ੀਨ-ਸੀਨੇ ਸਰਦਾਰ ਦੇ ਜ਼ਖਮ ਲੱਗਾ, ਭੁੰਨ ਗਿਆ ਸੁ  
ਤੀਰ ਸਰੀਰ ਸਾਰਾ । ਲੱਕ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਘੋੜੇ ਤੇ ਚੀਸ ਵੱਟੀ, ਅੱਖੀਂ  
ਚਲ ਪਿਆ ਜਦੋਂ ਨੀਰ ਸਾਰਾ । ਘਰ ਬਾਰ ਧੀਆਂ ਪੁਤਰ ਯਾਦ  
ਆਏ ਲਗਾਸੱਲਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਤੀਰ ਭਾਰਾ । ਕਾਦਿਰਯਾਰ ਦਾ ਕਿਲੇ  
ਬੈਠਾਲਿਓ ਨੇ, ਸਣੇ ਪੰਥ ਦੇ ਹੋ ਗਿਆ ਦਿਲਗੀਰ ਭਾਰਾ ।

੧੩

ਸ਼ੀਨ-ਸ਼ੱਪ ਪਹੁੰਚੇ ਖ਼ਿਦਮਤਗਾਰ ਸਾਰੇ, ਜਾਕੇ ਵੇਖ ਸ:  
ਦਾ ਦਿਲ ਮਾਂਦਾ । ਖ਼ਿਦਮਤਗਾਰ ਨੂੰ ਪਾਸ ਬਹਾਲਿਆ ਨੇ ਅੰਤਮ  
ਕਰ ਦਾ ਵਕਤ ਵਿਹਾ ਜਾਂਦਾ । ਕੋਈ ਲਿਆਓ ਜੇ ਹਥੀ ਮਨਸਾ  
ਜਾਵਾਂ ਇਨੀ ਸਾਸਾਂ ਦਾ ਕੀ ਵਿਸਾਹ ਜਾਂਦਾ । ਕਦਰ ਯਾਰ ਨਾ  
ਮੋਇਆਂ ਦਾ ਨਾ ਲੈਣਾ, ਮਤਾਂ ਦੋਸਤ ਮਹੰਮਦਾ ਲੁਟ ਪਾਂਦਾ ।

ਸੁਆਦ—ਸਾਹਿਬ ਬਾਝੋ ਨਾ ਕਦੀ ਬੋਲੇ, ਏਥੇ ਕੰਮ ਨੇ ਬਹੁਤ ਦਲੇਰੀਆਂ ਦੇ। ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਰੁਖਸਤ, ਮਨ ਵਰਤ ਚਕੀਕਤਾਂ ਮੇਰੀਆਂ ਦੇ। ਤੂੰ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ੀਆ ਮਾਣੇ ਵਿਚ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਜੀ, ਏਥੇ ਘਾਣ ਲੱਥੇ ਫੌਜਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਦੇ। ਕਾਦਿਰ ਯਾਰ ਮੁਦਈ ਪਰ ਆਣ ਢੁਕੇ, ਮੱਲ ਖੜੇ ਸਾਂ ਆਸਰੇ ਠੇਰੀਆਂ ਦੇ।

੧੫.

ਜ਼ਵਾਦ—ਜ਼ਰਬ ਤੇ ਜ਼ਰਬ ਦੇ ਨਾਲ ਰਲੇ, ਚਲੇ ਦਰਦ ਸਰਦਾਰ ਦੇ ਸਾਸ ਛੱਡੇ ਟਹਿਲ ਵਾਲਿਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਗੁੱਝੀਂ ਹਾਈਂ ਪਿਟ ਪਿਟ ਕੇ ਆਪਨੇ ਸਾਸ ਛੱਡੇ। ਆਈ ਅੰਧ ਗੁੰਬਾਰ ਦੀ ਰਾਤ ਯਾਰੋ, ਸੁਬਹ ਨਾਲ ਉਸ ਨਮੂਦਾਰ ਛੱਡੇ। ਕਾਦਿਰ ਯਾਰ ਸਰਦਾਰ ਨੇ ਆਪ ਓਥੇ, ਪੜਦੇ ਨਾਲ ਫ਼ਰਜ਼ਦ ਸਮਝਾਏ ਛੱਡੇ।

੧੬.

ਤੋਏ—ਤਰਫ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲ ਲਿਖਿਆ, ਝੱਬ ਬਹੁਤ ਸਾਈਂ ਬਾਲਾ ਸਾਰ ਅੰਦਰ। ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜਰਦਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਰੁਖਸਤ, ਅਜੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਲੁੱਟ ਪੈਂਦੀ ਬਾਲਾਸਾਰ ਅੰਦਰ। ਕਾਦਿਰ ਯਾਰ ਅਜੇ ਖੋਫ ਜੀਵਦੇ ਦਾ, ਨਹੀਂ ਮੋਏ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਕੰਧਾਰ ਅੰਦਰ।

੧੭.

ਜ਼ੋਇ—ਜ਼ਾਹਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲ ਲਿਖੀ ਅਰਜ਼ੀ, ਚਿਠੀ ਮਿਲੀ ਜ਼ਰਾਤ ਦੇ ਆਣ ਡੇਰੇ। ਮੁਨਸ਼ੀ ਹਾਲ ਹਕੀਕਤ ਸੁਣਾਇ ਦਿਤੀ,

ਲਿਖਿਆ ਆਇਆ ਈ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਪਾਸ ਤੇਰੇ। ਆਪ ਬੈਠਾ ਏ  
ਦੀਵਾਨ ਲਗਾਇਕੇ ਤੂੰ ਉੱਠ ਗਿਆਈ ਪਾਸੋਂ ਵਜ਼ੀਰ ਤੇਰੇ। ਕਾਦਿਰ  
ਯਾਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪ ਕਿਹਾ, ਸਭੇ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਨਮੂਦਾਰ ਮੇਰੇ।

੧੮.

ਐਨ—ਆਪ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗੱਲ ਸਮਝੀ, ਰੋ ਰੋਕੇ ਤਦੋਂ ਰਵਾਨਾ  
ਹੋਇਆ। ਚਲੇ ਦਰਦ ਠਲਿਆਂ ਰਹਿਣ ਹੰਝੂ, ਅਜ ਸ਼ਾਹ ਤੇ  
ਵਡਾ ਤੁਫਾਨ ਹੋਇਆ। ਘਰ ਬੈਠਿਆਂ ਖਬਰਾਂ ਪੁਛਦਾ ਸਾਂ, ਕੁਝ  
ਨਹੀਂ ਮੇਰਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ। ਕਾਦਿਰ ਯਾਰ ਨ ਖੈਰ ਦੀ ਕੋਈ  
ਵਰਤੀ, ਓਥੇ ਇਕ ਮੇਰਾ ਲੈ ਜਵਾਨ ਕੋਹਿਆ।

੧੯.

ਫੇ—ਫੌਜ ਤਮਾਮ ਪਸ਼ੌਰ ਪਹੁੰਚੀ, ਜਦ ਮੋਇਆ ਸੁਣ ਲਿਆ  
ਸਰਦਾਰ ਓਹਨਾਂ। ਬਾਹਾਂ ਵੱਢ ਪਨ੍ਹਾਨ ਜੋ ਖਾਣ ਲਗੇ, ਹੱਥੋਂ ਸੁੱਟ  
ਘੱਤੇ ਹਥਿਆਰ ਓਹਨਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਖੋਫ਼ ਰਿਹਾ ਇਹਦੇ ਜੀਵਦੇ ਦਾ  
ਜ਼ਰਾ ਭੇਦ ਨਾ ਕੱਢਿਆ ਬਾਹਰ ਓਹਨਾਂ। ਕਾਦਿਰ ਯਾਰ ਜੇ ਮੋਇ  
ਦੀ ਖਬਰ ਹੁੰਦੀ, ਬੰਨਾ ਦੇਂਦਾ ਅਟਕੋਂ ਪਾਰ ਓਹਨਾਂ।

੨੦.

ਕਾਫ਼—ਕੁਦਰਤ ਰੱਬ ਦੀ ਵੇਖ ਭਾਈ, ਅਟਕੋਂ ਅਟਕੀ ਨ  
ਜ਼ਰਾ ਸਰਕਾਰ ਤਦੋਂ। ਨਾਮ ਆਪਣੇ ਰਬ ਦਾ ਧਿਆਇ ਕੇ ਜੀ  
ਘੋੜਾ ਠੇਲਿਆ ਸੀ ਵਿਚਕਾਰ ਤਦੋਂ। ਗੋਡੇ ਗੋਡੇ ਦਰਿਆ ਸਭ  
ਹੋਇਆ ਸੀ, ਲੰਘ ਫੌਜ ਗਈ ਉਮਰਾ ਪਾਰ ਤਦੋਂ। ਕਾਦਿਰ ਯਾਰ  
ਸਰਕਾਰ ਭੀ ਪਾਰ ਲੰਘੀ, ਚੜਿਆ ਅਟਕ ਸੀ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਤਦੋਂ।



ਕਾਛ—ਕੋਈ ਜਹਾਨ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ, ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜਿਹਾ ਕੋਈ ਓਟ ਵਾਲਾ। ਪਹਿਲਾ ਹਥ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੂ, ਕਿਲ੍ਹਾ ਫਤਹ ਕੀਤਾ ਸਿਆਲਕੋਟ ਵਾਲਾ। ਦੂਜਾ ਹੱਥ ਸਰਕਾਰ ਦੱਸਿਆ ਸੂ, ਕਿਲ੍ਹਾ ਮਾਰ ਮੋਇਆ ਜਮਰੋਦ ਵਾਲਾ। ਕਾਦਿਰ ਯਾਰ ਜਹਾਨ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ, ਲਸ਼ਕਰ ਮਿਲ ਗਿਆ ਜੇ ਗੁੜ੍ਹ ਤੋੜ ਵਾਲਾ।

ਲਾਮ—ਲਿਆ ਸੀ ਘੋਰ ਦਵੇਰ ਭਾਈ, ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਦੁਰਾਨੀਆ ਨੇ। ਕਰਦਾ ਕੀ ਫੌਜ ਨੇ ਹਾਰਦਿਤੀ ਮਰਜਾਣ ਦੀਆਂ ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਨੇ। ਉਪਰ ਕਿਲੇ ਜਮਰੋਦ ਦੇ ਮਾਰਿਆ ਸੀ, ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜੁਲਮ ਦੇ ਬਾਨੀਆਂ ਨੇ ਕਾਦਰ ਯਾਰ ਮੀਆਂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਜੱਗ ਦੇ ਵਿਚ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਨੇ।

ਮੀਮ—ਮੁਸਕਲਾਂ ਉਸ਼ਕਲਾਂ ਨਾਲ ਓਹਨਾਂ, ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਸੀ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਈ ਹਜ਼ਾਰ ਦੁਰਾਨੀਆਂ ਨੂੰ, ਘੋਰ ਗਾਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਛਾੜਿਆ ਸੀ। ਜੋ ਕੋਈ ਹੋਇਆ ਮੁਕਾਬਲੇ ਓਸ ਦੇ ਸੀ, ਓੜਕ ਵਿਚ ਮੈਦਾਨ ਦੇ ਹਾਰਿਆ ਸੀ। ਕਾਦਿਰਯਾਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਖੇਬਰ ਹੋਈ, ਜਦੋਂ ਫੌਜ ਨੇ ਆਣ ਪੁਕਾਰਿਆ ਸੀ।



ਅਸਲੀ ਕਸ਼ਮੀਰੀ

## ਗੁਪਤ ਕੋਕ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ

ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ। ਪਦਮਨੀ, ਬਿਤੂਨੀ ਤੇ ਸੰਖਣੀ ਇਸਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ, ਇਸਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਆਪਣੀ ਮਨ ਮਰਚੀ, ਇਸਤਰੀਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਗੁਪਤ ਗਲਾਂ ਜੋ ਇਥੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ, ਸਾਡੇ ਇਸ ਗੁਪਤ ਕੋਕ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹਨ। ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੇ ਗਰਬ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਅਤੇ ਹੈਜ ਦਾ ਠੀਕ ਸਮੇਂ ਤੇ ਨਾ ਆਉਣ ਦਾ ਇਲਾਜ ਗਰਭ ਵਿਚ ਲੜਕਾ ਲੜਕੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਚੰਦ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਇਛਾ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਮੰਤ੍ਰਾਂ ਨਾਲ ਇਲਾਜ ਆਦਿ ਦਰਜ ਹਨ। ਗਲ ਕੀ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਜਿਹੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਉਪਮਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਮੰਗਵਾਕੋ ਜਲਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰੋ। ਸਣੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਮੁਲ ਜਿਲਦ ਸਮੇਤ ੧੦ ਰੁਪਏ।

ਮਨ ਦੀਆਂ ਮੁਰਾਦਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਲਵੋ ਜੋ ਚਾਹੋਗੇ

## ਫੋਰਨ ਪੂਰਾ ਹੋਏਗਾ

ਘਰ ਬੈਠੇ ਹੀ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ, ਦੂਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੇਰ ਕਰਨੀ, ਪ੍ਰੇਮੀ ਦਾ ਆਪ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਤਰਸਨਾ ਤੇ ਗੰਢਾਚੀ ਹਈ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਕਰਨਾ, ਅਗਲੀ ਚੋਰੀ ਨੂੰ ਫੜਨਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਗਏ ਨੂੰ ਫੋਰਨ ਇਕ ਚੁਟਕੀ ਨਾਲ ਹੀ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਣਾ, ਨੌਕਰੀ ਮਿਲਣੀ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਿੱਤਣਾ ਬੀਮਾਰ ਨੂੰ ਗੁਫ਼ੀ ਕਰਨਾ ਜ਼ਮੀਨ 'ਚ ਦਬਿਆ ਧੰਨ ਲਭਣਾ, ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਹਾਸਲ ਕਰਨੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਘਰ ਬੈਠੇ ਹੀ ਹਰ ਗਲ ਪੂਰੀ ਕਰਨੀ। ਮੁਲ ਕੀ ਇਹ ਸਨ ਗੱਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਪੁਸਤਕ ਅਸਲੀ 'ਇੰਦਰਜਾਲ' ਵਿਚੋਂ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਬੜੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਸਾਨੂੰ ਲਭੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਦਾ ਉਲਥਾ ਕਰਾ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਭਲੇ ਲਈ ਛਾਪੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਧੜਾ ਧੜ ਵਿਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇ ਆਪ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਮਨ ਦੀਆਂ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਲ ਨਾ ਕਰੋ ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਤੇ ਤੇ ਫੋਰਨ ਕਾਰਡ ਭੇਜ ਕੇ ਮੰਗਵ ਲਵੋ। ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੇ ਫੋਰ ਪਛਤਾਓਗੇ। ਮੁਲ ਸਣੇ ਭਾਕ ਖਰਚ ੩) ਤਿੰਨ ਰੁਪਏ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਮੰਗਾਉਣ ਦਾ ਪਤਾ—

ਭਾਈ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਾਲੇ

ਬਾਬਾਰ ਮਾਈ ਸੇਵਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਦਰਬਾਰ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਚੌਕ ਘੰਟਾ ਘਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਛਪਿਆ।